

Anteckningar – arbetsgrupp UBit 2023-12-14

Möte via MS Teams

Deltagande	
Eric Åkerlund	VGR
Tore Johnsson	VGR
Christian Bohlin	VGR
Monica Ek-Remmerth	Länsstyrelsen
Per Kronberg	Skaraborgsregionen
Per Persson	Göteborgsregionen
Lars Carlén	Fyrbodalsregionen
Bengt Ericson	Coompanion Skaraborg
Mikael Carlsson Kerstell	Byanätsforum
Adjungerade	
Johannes Adolfsson	Borås
Erik Gustafsson	PTS, punkt 3
Daniel Ulfheden	Västtrafik, punkt 3
Charlotta Lundström	Västtrafik, punkt 3
Peter Johansson	Västtrafik, punkt 3
Mats Devert	Mitti konsult, punkt 4
Per Fröling	Svenska Stadsnätsföreningen, punkt 5
Cato Lammenes	Tampnet, punkt 6
Karin Spetz	Vinnergi, punkt 6

Anteckningar

Ärende

Bordet runt, urval av frågor.

Per K:

- Per har varit med Falbygdens paraplyförening hos Västfiber för erfarenhetsutbyte. Västfiber ska komma på svarsbesök och även till Skövde för att diskutera ett eventuellt framtida samarbete.
- Per har även träffat Local Connect för att diskutera gemensamma frågor.

Lars:

- Fortfarande ingen lösning är i sikte vad gäller bredbandstelefonti i gränstrakterna mot Norge.

Tore:

- Personen på Länsstyrelsen som jobbade med Forum informationssäkerhet har fått nytt jobb vilket gör att hela arbetet har avstannat. Tore jobbar på en lösning.
- Arbete pågår med regional och nationell samverkan kring Öppna data.
- Arbetet med IoT-plattformen fortsätter och går bra. Tore har skickat mejl till alla kommuner i Västra Götaland för att få med dem. Svar ska vara inne före 20 december.
- Förstudien om AI pågår sedan länge. Projektstart planeras under våren 2024.
- Tore slutar den 26 april. Ett arbete pågår för att planera för hur arbetet ska fortsätta efter det.

Pelle P:

- Tossene och Askums fiberföreningar har gått ihop till Sotenäs fiber av. Det kan vara intressant att använda dem som typfall och exempel för andra som vill göra samma sak.
- Pelles fiberförening jobbar med förtätningar med stöd från PTS.

Bengt:

- Coompanion har hållit en affärsutvecklingskonferens under vecka 47. Styrelseutbildningar hålls efterhand som det finns behov och intresse.
- Bygdegårdsföreningen driver ett krisberedskapsprojekt. Syftet är att bygdegårdar ska kunna användas som en trygg samlingsplats vid krislägen.

Mikael:

- Fusioner mellan fiberföreningar är en väg framåt för många och det finns en vägledning för hur det kan gå till på Coompanions webbsida.
- Coompanion jobbar mycket med nätverkande mellan olika föreningar och är gärna med på möten som anordnas ute i landet.

Monica:

- PTS har haft ett LSB2-möte med alla länsstyrelser och Global Connect med tema "tillstånd". Monica och Eric var med och berättade om hur vi jobbar ihop i Västra Götaland.
- Länsstyrelsen i Västra Götaland har godkänt omorganisationer och omstrukturering av en del projekt. Regelverket vid byte av stödmottagare har varit oklart, men Jordbruksverket har godkänt Länsstyrelsens hantering.

Christian:

- Christian upplever att det finns orimliga prisskillnader i tjänsteutbudet mellan olika leverantörer och särskilt mellan priser i öppna nät och hos vertikalt integrerade operatörer. Vi borde ta upp detta med PTS. Hur kan UBit jobba vidare med frågan?
- Det pågår en upphandling av trygghetslarm som VGR gör tillsammans med kommunerna i Västra Götaland. Frågan hur man kopplar in dessa i fiberinfrastrukturen blir alltmer aktuell. Parallellt görs "Sahlgrenska hemma". Nu händer det som vi har sett komma under en lägre tid. Vård hemma kommer att bli mycket vanligare och förekommer redan med mobila team. Möjligheten kommer att vara beroende av en bra uppkoppling. Vårdgivarna vill gärna ha en port i switchen som är dedikerad för vård och omsorg. Ett gott exempel finns i Vänersborg, men projektet har inte överlevt prototypstadiet. Kan vi göra något för att återuppta det projektet?

Lokalt 5G, Christian Bohlin

- VGR driver projektet "VGR 5G" som kan liknas vid att bygga en motorväg för digital infrastruktur. Se separat presentation.
- Christian efterlyste deltagande från kommunalförbundsrepresentanterna att göra ett material som kan förklara för kommunerna varför det är viktigt att jobba med detta och vilken nytta de kan få av det.
- Det finns en tydlig koppling till Rakel G2. Det är viktigt med den högre driftsäkerhet som finns i VGR-5G och i Rakel G2 som inte finns i de kommersiella näten.
- VGR 5G är viktigt för bra inomhustäckning eftersom de kommersiella näten har svårt att tränga in i moderna byggnader. Många kommuner har wifi-täckning, men 5G kan komplettera.

Datahallsutredning, Tore och Christian

- När vi tittar på robusthetsfrågor och rådighet över näten så bör vi också fundera på om vi också behöver tillgång till datahallar med egen rådighet. Antingen i egen ägo eller på annat sätt. Hallar finns det, men skalskyddet är viktigt och dyrt.
- En konsult bör anlitas för att utreda hur vi kan ta ett samlat grepp. Utredningen ska visa vilka behov det finns och hur vi kan tillgodose dessa. Exempelvis att garantera tillgänglighet för data och kraft. Vi behöver hitta personer i kommunerna och på Länsstyrelsen som är engagerade i frågan.
- VGR tittar även på att flytta ut datakraft till externa leverantörer för att få mer edge computing. Detta kan ske till enkla lokaler. Då kan vi realisera ett enkelt datacenter ute i verkligheten där det behövs.
- Vi behöver göra detta gemensamt mellan regionen och kommunerna och kanske ska även energibolagen vara inblandade, de är bra på detta.
- Vi sätter ihop en grupp för att jobba vidare med frågan.

Bredbandstäckning på tåg, Erik Gustafsson, PTS

- Erik gav en översikt över området och berättade om hur PTS jobbar med frågan. Se separat presentation.
- En diskussion vidtog. Några axplock av synpunkter och frågor:
 - VGR och kommunerna delar inte PTS uppfattning om vilka sträckor som har dålig täckning, det är mer än vad PTS redovisar. Vi har jobbat mot operatörerna under lång tid med att få dem att öka signalstyrka och kapacitet, men de hänvisar hela tiden till samarbetet med PTS, vilket gör att det inte händer någonting.
 - Operatörernas täckningskartor stämmer inte heller med verkligheten, de baseras på teoretiska beräkningar och inte på mätningar. Men de ligger till grund för PTS som underlag för att räkna fram vilken täckning som finns. Vi skulle gärna få tillgång till grundinformationen, men PTS kan inte dela med sig av detta till oss.
 - Enligt Västtrafik säger operatörerna att de inte känner igen den täckning som PTS presenterar, så frågan är vad som händer med informationen på vägen?
 - PTS kapacitetskrav på tågen är 30 Mbit/s ner och 256 kb/s upp vid utpekade högtrafikerade järnvägssträckor. Så ser inte verkligheten ut idag, kraven borde moderniseras. Men det är per frekvens och per operatör, så kravet är egentligen högre än vad det ser ut att vara. Och dessutom gäller kravet vid sämsta fall, så ofta är det bättre.
 - Nya tåg har en repeaterlösning installerad från början. Det är svårt att veta om det är något som vi ska satsa på för framtiden. Man borde kunna ta fram ett best practice för varje av de tre teknikerna.
 - Oavsett vilken teknik vi väljer så är ett problem att täckningen på utsidan av tågen är för dålig. Särskilt gäller detta i tunnlår och skärningar, det går inte att jobba på tågen under långa sträckor.

<ul style="list-style-type: none">• UBit-gruppens uppfattning är att vi måste agera nu, kan inte vänta längre. Kan PTS hjälpa till med finansiering om Västra Götaland vill göra mätningar och hitta lösningar som exempel för andra regioner? Erik G tar med sig den frågan till sina chefer.
<p>Utredningen om lokalt ägda nät, Mats Devert</p> <ul style="list-style-type: none">• Mats redovisade status för alla delsträckor som ingår i projektet. På grund av kommande årsskifte har det varit trögt att komma vidare hos flera av nätägarna som prioriterar att jobba med annat just nu.• Det kan finnas intresse för fler sträckor i Skaraborg. Mats pratar vidare med Per K för att undersöka vad som kan bör och kan göras.
<p>SSNf om stadsnät och regionala klustersamarbeten, Per Fröling</p> <ul style="list-style-type: none">• Per visade en presentation om regionala samarbeten mellan stadsnäten och deras kluster i Sverige. Se separat presentation.
<p>Fiberanslutning England - Norge - Sverige. Cato Lammenes, VD Tampnet och Karin Spetz, Vinnergi</p> <ul style="list-style-type: none">• Tampnet jobbar mest med olje- och gasindustrin för att förse dem med fiberkonnektivitet via sjökablar.• Projektet Norfest fiber handlar om att förbinda London med Stockholm via Oslo med hjälp av bland annat sjökablar längs Norges sydkust och en anslutning till land i Strömstad.• Se separat presentation.• Efter Norfest-projektet kan det bli aktuellt att förlägga en fiber från Strömstad söderut mot Köpenhamn och då även ansluta Göteborg. Men det hänger på att förutsättningar för tillstånd med mera är de rätta.
<p>Övriga frågor</p> <ul style="list-style-type: none">• Tore föreslog att UBit-gruppen och det regionala digitaliseringsrådet kunde ha ett gemensamt möte i början av nästa år. Vi bestämde den 25 januari.• UBit-gruppens möten under våren 2024 bestämdes till:<ul style="list-style-type: none">• 24-01-25• 24-03-12• 24-04-23• 24-06-13
<p>Avtackning av Johannes Adolfsson</p> <p>Johannes som har varit med i UBit-gruppen ända sedan starten avtackades med en gåva från resten av medlemmarna i gruppen.</p>

Vid anteckningarna
Eric Åkerlund